

Informatienota

Datum vergadering	: 31 mei 2022
Registratienummer	: GZDGWB/483991
Informatienotnummer	: 2022/IN057
Portefeuillehouder	: Govert van Bezooijen
Bijlage(n)	: Brief minister ontwikkelingen SVPO
Onderwerp	: Ontwikkelingen Stichtingen voor Persoonlijk Onderwijs (SVPO)

Onderwerp

Ontwikkelingen Stichtingen voor Persoonlijk Onderwijs (SVPO).

Kennisnemen van

Brief van minister van primair- en voortgezet onderwijs van 15 april 2022.

Inleiding

De minister van primair- en voortgezet onderwijs heeft 15 april jl. een brief naar de Tweede Kamer gestuurd over de meest recente ontwikkelingen rond de Stichtingen voor Persoonlijk Onderwijs (hierna SVPO). Afgelopen weekend is dit bericht ook al in de diverse media gedeeld. De Ida Gerhardt Academie in Geldermalsen valt onder het bestuur van de SVPO. Wij informeren u over de ontstane situatie.

Kernboodschap

De minister geeft aan dat uit onderzoek van de Inspectie blijkt dat er sprake is van financieel wanbeheer door de bestuurder van de SVPO scholen, de heer Mischa van Denderen. Bij alle SVPO scholenstichtingen is sprake van financieel wanbeheer: onrechtmatige bestedingen, ouderbijdragen gebruikt voor huisvesting en geen toezicht op het handelen en functioneren van de dagelijks bestuurder. De conclusie van de Inspectie is dat de bestuurder van SVPO zijn taken heeft verwaarloosd en hierdoor de continuïteit van het onderwijs voor leerlingen en ouders onnodig in gevaar heeft gebracht.

Geld dat bestemd was voor onderwijs en leerlingen is volgens de Inspectie aan de scholen onttrokken. Ruim 22 miljoen euro aan publiek geld is onrechtmatig besteed, ongeveer 16 miljoen daarvan kwam ten onrechte terecht bij private stichtingen waarover de bestuurder, de heer Mischa van Denderen, zeggenschap heeft. Hierdoor waren de 8 SVPO scholenstichtingen niet meer in staat de rekeningen te betalen en te investeren in het onderwijs.

De rapporten van de Inspectie waren al eerder klaar. De SVPO stichtingen wilde niet dat de rapporten openbaar werden gemaakt. In een kort geding heeft de rechter bepaald dat de rapporten wel openbaar mochten worden gemaakt. Dat is nu op 15 april jl. gebeurd.

Het verscherpt toezicht en de maatregelen van de minister bij de SVPO scholen heeft geen directe gevolgen voor onze gemeente. Als gemeente zijn wij niet direct betrokken bij deze ontwikkelingen, maar wij volgen de ontwikkelingen wel nauwgezet. De Ida Gerhardt Academie staat op ons grondgebied. De continuïteit van onderwijs, voor de leerlingen die deze school bezoeken, mag niet in gevaar komen en dient gegarandeerd te blijven. Alle 8 scholen van SvPO blijven open. Dit zijn de

scholen in Amsterdam, Deventer, Geldermalsen, Hengelo, Hoorn, Hurdegaryp, Kapelle en Utrecht. De leerlingen op deze scholen kunnen dus onderwijs blijven volgen en hun diploma behalen.

Consequenties

De Minister heeft besloten om vervolgstappen te nemen. Deze stappen zijn:

1. Alle SVPO scholen komen nu onder verscherpt financieel toezicht te staan door het Ministerie (handhavingstraject onderwijsbekostiging).
2. De huidige dagelijks bestuurder van de school, de heer Misha van Denderen, is gesommeerd op te stappen;
3. De heer Misha van Denderen moet worden opgevolgd door een interim-bestuurder die de zaken op de orde moet stellen. Het uiteindelijke doel is de aanstelling van een geheel nieuw bestuur. Als deze aanwijzing niet wordt opgevolgd, kan de rijksbekostiging worden ingehouden of opgeschort;
4. Door de Inspectie is aangifte gedaan omdat er door de bestuurder ook strafbare feiten zijn gepleegd;
5. Op dit moment doet de inspectie onderzoek naar het handelen van de accountant van de school.

De schoolbestuurder van SvPO krijgt vanaf 15 april maximaal 8 weken de tijd om voor elke school een tijdelijke bestuurder (interim-bestuurder) te vinden. De nieuwe bestuurder moet op elke school het financieel beheer en de kwaliteit van het onderwijs verbeteren.

Financiën

In het slechtste scenario kan de minister besluiten de rijksbekostiging voor de SVPO in te houden. Dit heeft dan ook consequenties voor de Ida Gerhardt Academie, zowel voor de leerkrachten als de leerlingen. In een eerder onderzoek heeft de Inspectie geconcludeerd dat alleen de SVPO scholen in Utrecht, Hoorn en Amsterdam onderwijskundig zeer zwak scoren. Voor de vestiging in Utrecht is een sanctietraject ingezet dat kan leiden tot stopzetting van de rijksbekostiging.

In 2015 heeft de voormalige gemeente Geldermalsen een doordecentralisatie overeenkomst met het bestuur van de Ida Gerhardt Academie gesloten. Het schoolbestuur is destijds opgetreden als bouwheer om zelf het schoolgebouw te realiseren. De gemeente verstrekt jaarlijks een vergoeding voor de huisvestingskosten.

Uit het specifiek onderzoek van de Inspectie komt naar voren dat het SVPO Geldermalsen het totale bedrag van de investeringen voor de Ida Gerhardt Academie in Geldermalsen en het eigendom niet juist en volledig in de jaarrekening 2020 verantwoord heeft. Ook de ouderbijdragen zijn door SVPO Geldermalsen niet op een juiste wijze geadmistreerd en besteed. Ook heeft SvPO Geldermalsen voor in totaal € 367.500 aan bijdragen verstrekt aan SvPO Hoorn (€ 288.500) en SvPO Deventer (€ 77.000). Deze bijdragen zijn ten laste van de exploitatie (en het resultaat) van SvPO Geldermalsen gebracht.

Communicatie

De brief van de minister en de mogelijke gevolgen zal veel onrust veroorzaken bij leerlingen, ouders en docenten. De Inspectie heeft de huidige bestuurder van de SVPO scholen opgedragen de ouders te informeren.

Vervolg

Binnenkort informeert de minister in een commissiedebat de Tweede Kamer over de meest actuele stand van zaken.

Gesprek

De schoolleiding van de Ida Gerhardt Academie heeft op eigen initiatief contact opgenomen met wethouder Govert van Bezooijen voor een gesprek dat op 25 april jl. heeft plaatsgevonden. Alle schoolleiders en de medezeggenschapsraden van de SvPO scholen hebben unaniem het vertrouwen opgezegd in hun bestuurder, de heer Mischa van Denderen. Vervolgens is door hen contact gezocht met de Minister met het verzoek het bestuur over te nemen.

Beantwoording vragen VVD fractie

De fractie van de VVD heeft inmiddels een aantal technische vragen gesteld bij het bericht van Omroep Gelderland "Bestuurder van school voor persoonlijk onderwijs ligt onder vuur". Hierbij verwijzen wij ook naar de Informatienota waarin voor een groot deel de beantwoording van de vragen is opgenomen.

1. Zit er waarheid in dit artikel?

Antwoord: ja.

2. Zo nee, moet er dan een reactie vanuit de gemeente naar ouders bijvoorbeeld worden gedaan? Of openbaar worden gereageerd?

Antwoord: nee.

3. Zo ja, waar ligt de verantwoording van ons als gemeente?

Antwoord: Het bestuur van de SVPO scholen is verantwoordelijk voor het financieel beheer, de inhoud en kwaliteit van het onderwijsaanbod. De gemeente is verantwoordelijk voor de aanwezigheid van voldoende openbaar onderwijs en onderwijshuisvesting.

4. Hoe is de waarborging van kwaliteit en continuïteit van onderwijs?

Antwoord: Dat is gewaarborgd via de Inspectie. De inspectie ziet toe op kwaliteit van het onderwijs.

5. Zijn er ook financiële middelen, waar wij als gemeente voor verantwoordelijk zijn, "verdwenen"?

Antwoord: Nee. Dat is nog niet helemaal duidelijk. Op dit moment loopt nog een onderzoek van de minister. Het schoolbestuur is gesommeerd meer inzicht te geven in de besteding van de financiële middelen.

6. Zo ja, welke actie heeft het college ondernomen om dat terug te vorderen?

Antwoord: Wij hebben nog geen actie ondernomen in afwachting van nader onderzoek door de minister.

Bijlage(n)

1. Brief van de minister;
2. Specifiek onderzoek rekenschap Inspectie.

Suggestie ter afhandeling

Voor kennisgeving aannemen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe,
de loco-gemeentesecretaris, de burgemeester,

Philip Bosman

Servaas Stoop